

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ &
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
Τηλ.: 210-6411526
Fax : 210-6411523

Αθήνα 2-7-2020
Αριθ. Πρωτ.: 2631
Αριθ. Γνωμοδότησης: 8

Προς

- Τον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής
- Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Λειτουργίας
- Διεύθυνση Κοινωφελών Περιουσιών
- Τμήμα Σχολαζουσών Κληρονομιών

ΘΕΜΑ: «Περί αρμοδιότητας άσκησης αγωγής αναγνώρισης ακυρότητας διαθήκης»

Σε σχέση με τα διατυπούμενα ερωτήματα, στο υπ' αριθ. πρωτ.: οικ. 23208/1415/2020 έγγραφό σας, για 1. ανακύπτοντα ζητήματα στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Τμήματος Σχολαζουσών Κληρονομιών και την, συνεπεία αυτών, αναζήτηση του ορθού χειρισμού εξαιρετικά περίπλοκων υποθέσεων, δεδομένου ότι από την έκδοση διαφορετικών δικαστικών αποφάσεων αλλά και το υφιστάμενο νομοθετικό κενό, ως

αναφέρεται, έχουν δημιουργηθεί θέματα σχετιζόμενα με τη διασφάλιση του δημοσίου συμφέροντος και **II.** επιτακτική ανάγκη να διευθετηθεί το νομικό ζήτημα που έχει ανακύψει, ώστε να υπάρχει νομιμοποίηση **είτε του κηδεμόνος σχολαζούσης κληρονομίας**, ήτοι κληρονομίας της οποίας ο κληρονόμος είναι άγνωστος ή δεν έχει ακόμη ευρεθεί ή δεν είναι βέβαιο ότι την έχει αποδεχθεί, **είτε του Ελληνικού Δημοσίου**, κατά την **άσκηση αγωγής αναγνώρισης ακυρότητας διαθήκης λόγω πλαστότητος**, καθόσον δυσχεραίνεται η διαδικασία για την αναγνώριση αιτημάτων ακυρότητας πλαστών διαθηκών, λόγω του ότι δεν πιστοποιείται η ιδιότητα του Ελληνικού Δημοσίου, ως εξ αδιαθέτου κληρονόμου, ώστε να νομιμοποιείται ενεργητικά να ζητήσει, να αναγνωρισθεί η ακυρότητα πλαστών διαθηκών.

Επί του εν λόγω θέματος, θεωρούμε αναγκαίο να επισημάνουμε τα ακόλουθα: Το αντικείμενο και τα όρια της γνωμοδοτικής αρμοδιότητας του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου προβλέπονται στη διάταξη του άρθρου 25 § 2 του Κώδικα Οργανισμού των Δικαστηρίων Και Κατάστασης Δικαστικών Λειτουργών (ΚΟΔΚΔΛ - Ν.1756/1988, όπ. ισχ.), συνίσταται δε η αρμοδιότητά του αυτή στη διατύπωση της γνώμης του γενικώς και αφηρημένως ως προς την αμφιλεγόμενη έννοια διατάξεων νόμων επί ζητημάτων γενικότερου ενδιαφέροντος, και πάντως όχι επί υποθέσεων επί των οποίων επελήφθησαν ήδη ή πρόκειται να

επιληφθούν οι αρμόδιες δικαστικές αρχές, ή επί θεμάτων που απασχόλησαν ή πρόκειται να απασχολήσουν τα δικαστήρια ή τα δικαστικά συμβούλια, προς αποφυγή επηρεασμού της κρίσης τους, ενόψει μάλιστα και των προβλεπομένων ενδίκων μέσων και βοηθημάτων (βλ. Γνωμοδ. Εισ. ΑΠ 47/1994 [Π. Ζαβαλέα] σε Π. Κατραλή, Γνωμοδοτήσεις της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου 1951- 1994, 1994, σελ. 17, Γνωμοδ. Εισ. ΑΠ 2771/1994 [Στ. Κουτελιδάκη], Ελλάδη 1995, 1661, Γνωμοδ. Εισ. ΑΠ 752/1995 [Στ. Κουτελιδάκη], Υπέρ. 1996, 366, Γνωμοδ. Εισ. ΑΠ 5/2001 [Δ. Κατσιρέα], Ποιν. Δικ. 2002, 30 και πρόσφατες Γνωμοδοτήσεις Εισ ΑΠ 1/2018 και 2/2018 [Β. Πλιώτα = Ποιν Δικ 2018, 208, 5/2018 [Ε. Σπυροπούλου] και 9/2018 [Κ. Παρασκευαϊδη], αναρτήμένες στην ιστοσελίδα eisap.gr, καθώς και Ευτύχη Φυτράκη, Ο εισαγγελέας και το κράτος δικαίου, ΤοΣ 2008, σελ. 351 επ. 389, 390). Η πάγια αυτή (αυτο)περιοριστική θέση της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου ως προς τη γνωμοδοτική της αρμοδιότητα, με βάση τη διάταξη του άρθρου 25 § 2 ΚΟΔΚΔΛ, συνδυάζεται και με την παραδοχή ότι το αντικείμενο της γνωμοδότησης του Ανώτατου Εισαγγελέα πρέπει να αφορά ευρύτατες κατηγορίες προσώπων, αφού μόνον τότε πρόκειται περί θέματος που παρουσιάζει γενικότερο ενδιαφέρον (βλ. Γνωμοδ. Εισ ΑΓΓ 1/2005 [Β. Μαρκή], Ποιν. Δικ. 2005, 170).

Επομένως, ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου γνωμοδοτεί, σύμφωνα με τις προεκτεθείσες σκέψεις, μόνον επί ζητημάτων,

γενικότερου ενδιαφέροντος, και πάντως, όχι επί υποθέσεων επί των οποίων επελήφθησαν ήδη ή πρόκειται να επιληφθούν οι αρμόδιες δικαστικές αρχές, ή επί θεμάτων που απασχόλησαν ή πρόκειται να απασχολήσουν τα δικαστήρια, προς αποφυγή επηρεασμού της κρίσεώς τους, ενόψει και των προβλεπομένων ενδίκων μέσων (Γνωμ. Εισ. Α.Π. 47/1994, 1/1997, 5/2001, 1/2005). Ήδη, όπως προκύπτει, έχουν εκδοθεί για σχετικό θέμα οι υπ' αριθμ. 2401/2019 και 15/2013 αποφάσεις του Πολυμελούς Πρωτοδικείου Αθηνών. Συνακόλουθα, δεν καταφάσκεται αρμοδιότητά μας, για γνωμοδότηση επί του ανωτέρω ζητήματος.

